

۲۰۰۹/۱۱/۱۱ م

اهتمام : رحمت آریا

فیلم مستند «تخت گاه هیچکس» یا افشای یکی از بزرگترین جعل های تاریخی در منطقه

بخش ششم

نطاق ۱

بعد از گذشتن از دروازه ملل وارد محوطه میشیم که امروز موسوم به کاخ نیمه تمامه.

آیا وختی هنوز منطقه از تخت جمشید را با نام کاخ نیمه تمام می شناسیم میتونیم بگیم که تخت جمشید بنای کامل بوده؟

ناصرپورپیرار: ببینید در تخت جمشید تقریباً ۹ مرحله مختلف ، با پنل مختلف ساختمانی وجود داره که بی توجه به پیشرفت کار در هر پنلی ، به طور همزمان در حال اجرا بوده یکی ازین مجموعه ها ۵ در صدش اجرا شده یکیش ۱۰ در صد یکی ۱۵ در صد یکی ۲۰ در صد ولی هیچ مجموعه بیش از ۲۵ در صدش انجام نه شده چنانکه بررسی خواهیم کرد. یک کاخ یکی ازین پنلهاست که در حال آغاز عملیات ساخت بوده که به [حال] خودش رها شده. برای اینکه بتوانند برای این قضیه یک توجهی بگیرند چون دیگه نمیتونن بگن این یک محوطه تمام شده است . اینقدر روشنه که این در شروع کار متوقف شده که خودشون اسمش گذاشتن کاخ نیمه تمام. وختی این اسم کاخ نیمه روی این گذاشتند بیشتر منظور شون ، که پسانهای دیگه تمامه. دقت می کنید. درحالیکه این چند فقط درصد کمتر از اونها اجرا شده ، اونها هم هیچکدام تمام نیست.

نطاق ۱

اما بررسی این کاخ را ازین جهت که مارا با نحوه ساخت و تراش قطعات آشنا میکنه ادامه میدیم.

موزیک

در جلو این کاخ شاهد تراش دو اسفنکس هستیم. ایندو اسفنکس که قرار بوده به شکل دو حیوان در بیابند ما را با نحوه ساخت اسفنکس ها در تخت جمشید آشنا می کند.

موزیک

در جلو این کاخ شاهد تراش دو اسفنکس هستیم. ایندو اسفنکس که قرار بوده به شکل دو حیوان در بیابند ما را با نحوه ساخت اسفنکس ها در تخت جمشید آشنا می کند.

موزیک

برای ساخت اسفنکس ها ابتدا قطعات بزرگ سنگ روی هم چیده شده و بعد شروع به شکل دادن به اون میکردند. و از داخل آن طرحی را که توی ذهن داشتند در میاوردند.

موزیک

بطورمثال درینجا حجار در حال در آوردن یک سُم برای این اسپ بوده ،

د پانوی شمیره: له ۱ تر ۹

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

: دلپکني د ليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خير و لولئ

موزیک

این نحوه ساخت اسفنجس ها بخوبی معمار ساز بودن. بنای تخت جمشید را نشون میده. درینجا هم شاهد تراش یک شال ستون هستیم که باز هم از تراشه یک بلوک درست میشه.

موزیک

اگر به لبه های پایه ایکه شال ستون روی آن قرار داره توجه کنیم خواهیم دید که تراش لبه ها انجام نه شده [اند]. همانطور که قبلاً هم گفتیم لبه ها را آخر کار می تراشیدند تا سنگ لب پر نشه.

موزیک

درینجا هم میتوانیم نحوه تراش ستونها را ببینیم.

موزیک

ابتدا نوار دور ستون ، و بعد به طول اون انداخته بعد طبق این الگو شروع به تراش ستون می کردند.

موزیک

یک مرحله قبل ازینکه ستون به این شکل در بیاید و روی اون نوار اندازی بشه در همین مکان موجود [است].

موزیک

حتی میشه فهمید که در آغاز کار ستونها قطعاتی به این شکل بودند در حقیقت اکثر قطعات در ابتدا به شکل بلوک بودند.

موزیک

د پانو شمیره: له ۲ تر ۹

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
: دلیکني د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خبر و لولئ

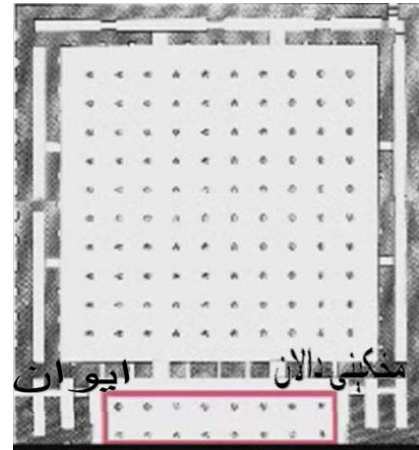
صد ستون

بعد از عبور از کاخ نیمه تمام به یکی دیگر از کاخهای تخت جمشید میرسیم که به کاخ ستون مشهوره. با بررسی پلان اصلی این کاخ میشه فهمید این کاخ در جلو خود ایوانی داشته با ۱۶ ستون.

قبل از ورود به داخل محوطه به بررسی این ایوان می پردازیم.

ناصرپورپیرار: اینجا یکه ایوانی قرار بوده ظاهرا باشه با ۱۶ ستون که چنان اینک به هم ریخته است که ما نه میتونیم تشخیص بدهیم مثلا چی به چی یه [کدام قطعه به کدام قطعه ربط دارد] پایه ستونهایش کجاست، قلمه ستونهایش کجاست یا اینکه سرستونهایش به چی شکل بوده. آن چیزیکه امروز اینجا پراکنده اند بقایای جمع آوری شده از همه جای تخت جمشیده ، که برای ایجاد سردرگمی اینجاها کردند که ما نه توانیم بپرسیم اگر اینجا یه ایوان بوده ، بقایای این ستونها کو ، پایه ستونهایش کو ، سر ستونهایش کجاست؟

موزیک

نطاق ۱

واقعا توی این محوطه نه میشه چیزی را تشخیص داد. ولی خورده اشیای جمع آوری شده از بقیه نقاط بخوبی در اون مشخصه. به عنوان مثال به این پایه ستون که دو سایز مختلف هستن نگاه کن! لااقل باید پذیرفت که یکی ازینها متعلق به این محوطه نیست.

موزیک

همینطور این قلمه ستون که قطر اون به هیچ وجه بر سطح پایه ستونی که بر روی اون قرار گرفته منطبق نیست متعلق به یک پایه ستون بایک سایز دیگه است.

د پانو شمیره: له ۳ تر ۹

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
دلیکني د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خبر و لولئ

موزیک
نحوه پراکنده گی این خورده قطعات حالتی را ایجاد
میکنه تا بیننده احساس کند این محوطه روزگاری
کامل بوده ؛ اما اگر به همین خورده قطعات ریخته
شده روی زمین هم نگاه کنیم عدم اتمام بر روی تمام
اونها کاملاً مشخصه.
موزیک

حتی در داخل این محوطه به قطعه سنگهای بر
میخوریم که هنوز کاملاً خام هستند و قرار بوده به آنها
شکل داده بشه.

موزیک

حالا وارد محوطه داخلی صد ستون میشیم. با بررسی
این کاخ خواهید دید که این کاخ هم جز همون بناهای
ناتمام قبلی اند و کار ساخت اون هیچ وخت به اتمام
نرسیده بود.

موزیک

ناصرپورپیرار: درین جا ۳۶ تا در واقع چراغان
است که ۷ تا ازین ۳۶ تا پنجره است. یعنی پشت
این بسته نیست. به فضای آزاد راه داره. ولی بقیه
اش ۲۹ تاش ، پشتش بسته است.

یعنی به [یک نوع] تاخچه های مسدودی [اند]
برای نصب چراغان. دقت می کنید. حالا چراغ
هرچه بوده نه می دونم چی بوده، ولی این یه چیزی
آرایشی است برای اینکه چیزی رویش قرار بگیره ؛
برای تبادل هوا نیست.

د پانو شمیره: له ۴ تر ۹

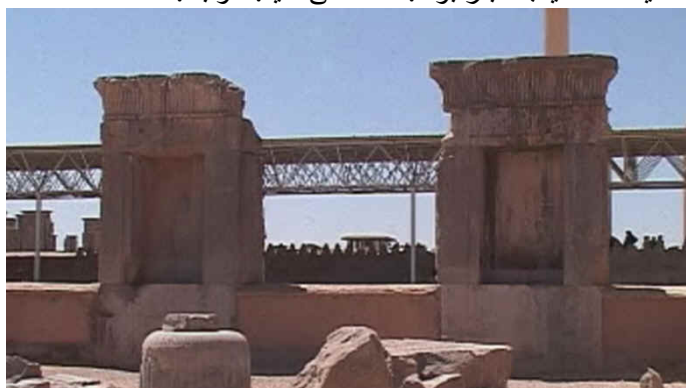
افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
: دلیکني د ليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خیر و لولئ

و اون سوی این چراغدانها دیده نه میشه. تقریباً آرایش های مقدماتی سنگی اطراف این سالون تمام شده است. فقط باید بین سنگ درگاه ها و بین این چراغدانها دیوارها چیده میشد و بعد ستونها نصب میشد و سقف میخورد. اما در مرحله نصب سنگ درگاه ها و چراغدانها و پنجره ها نصب پایه ستونها کار درین محوطه تمام شده است. و دیگه پیش نرفته زیرا اولاً ما درین صدپایه ستونیکه بر روی زمین قرار داره هیچ قلمه ستونی نه می بینیم. یعنی نه می دونیم چه نوع ستونی روی این پایه ستونها قرار میدادند، نه میشه صد تاستون در صورتیکه این محوطه بنا اش تموم شده باشه یک دانه اش باقی نه مونده باشه. پس این محوطه هنوز به ستون گذاری نرسیده، ضمن اینکه شما هیچ سر ستونی هم ندارید. یعنی اون شکلهای مختلف سرستونیکه باید تیرها از میانش عبور میکردند و حالا شکل حیوان داشته [گاو یا شیر] یا هر حیوان دیگه ای، اینجا یک نمونه اش هم وجود نداره.

نمیتونیم بگیم این صد تا [را] مثلاً باد برده. یا دود شده یا دزدیده شده چون اون چیزیکه هست، است. اگر از نمونه هاییکه شما میگوید نیست یک دونه بود ما میتونیم قبول بکنیم، خوب بقیه اش رابردند. ولی نمیتونیم بگیم فقط سرستونها سرقت شده، یا ستونها سرقت شده. چون اون وخت می پرسیم چرا پایه ستونها را نه بردند. وانگهی خوب، سر ستون هم مثل پایه ستون سنگی است و سنگینه و حمل و نقلش دشواره، کسی اوره ببره خوب اینرا هم می بره دیگه. اما ما دلایل متعددی زیادی داریم که اینجا حتی ما نه می دونیم که به چه درد میخورده چون در منابع موجود هم هنوز کسی توانسته بگه که این تالار چی مصرفی داشته، حتی بعضیها گفته اند اینجا انبار بوده، دقت می کنید. این بعضیها آدمهای بی نام و نشان نیستند. کاشف یا کسیکه توی تخت جمشید کار های اصلی را کرده و مهمترین کتاب در باره تخت جمشید را او منتشر کرده یعنی ایریک اشمیت گفته اینجا انبار بوده. دقت می کنید. خوب!

از یک جهت او در بن بست توضیح این تالار بزرگ مونده چون شما تالار ۵۰۰۰ متری دارید با صد تا محوطه ۵۰ در ۵۰ متر که اتفاقاً ارتفاع ستونهاش چنانکه خودشان تخمین زدند بر مینای این درگاه ها خیلی کوتاهه یعنی ۱۳ متر تشخیص داده اند در حالیکه سالون مثلاً آپادانا ۲۰ متر ارتفاع را تشخیص داده اند و در حالیکه این بنا فقط ۷ پنجره داره و در واقع دور تا دورش مسدوده، خوب از خودش آدم سوال میکنه اگر اینجا قراره یک تجمعی

انجام بشه این تجمع چه جوری لافل، چون اگر بر هر ستون شما به [یک] مشعل ببندید برای ایجاد روشنایی صد تا مشعل باید بسوزه، خوب این صد تا مشعل لابد دود هم داره دیگه، دریک محوطه ایکه هیچ پنجره نداره فقط بیک سمت شمال پنجره داره اونهم پنجره های بسیار کوچک. خوب چی جوری تهویه هوا انجام میشه درین جا؟ اگر اینجا درین ۵۰۰۰۰ متر آدم باید جمع شه، ۲۰۰۰ هزار تا آدم چی جوری هوای لازم برای تنفس را به دست میاورند؟ چون اینجا هیچ مخزنی برای تغذیه هوا نداره. بنابراین گفته اند که اینجا انبار بوده فقط جنس می چیدند. آنگاه سوال میشه که اگه اینجا جنس می چیدند چرا تمام اطراف این سالون پر از حجاریهای باشکوه [است]؟ یا انباریکه احتیاج به این آرایه های زیبا شناسی نداره پس به طور کلی اصلاً ما هنوز حتی نه می دونیم که این محوطه به چه درد میخورده؟ کف سازی نداره! پاشنه گردان در نداره! حتی این پایه ستونها حجاریهایش کامل نیست! و در قسمت انتهایی هنوز سنگ خام تراش نه خورده است.

نطاق ۱

اگه تمام کارهای این کاخ را تموم شده فرض کنیم اون وخت هخامنشیان دارای یک ویژه گی منحصر به فرد دیگه هم خواهند شد. و اون اینه که نه تنها خود پادشاهان هخامنشی بر روی خاک زنده گی میکردند بلکه اونها روی همین زمین خاکی مهمون هم دعوت کرده اند.

د پائو شمیره: له ۵ تر ۹

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

: دلپکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولئ

در محوطه داخلی صد ستون حتی نشانه کوچکی از کف سازی هم دیده نه میشه.

موزیک

از روی چراغدانها میتوانیم به اطراف معماری صد ستون پی ببریم.

موزیک

نحوه ساخت چراغدانها بدین ترتیب بوده که ابتدا بلوک های بزرگ سنگ در محل شان قرار گرفته بعد شروع به صاف کردن و فورم دادن به بیرون اونها میکردند. در مرحله بعد دور چراغدانها نوار اندازی شده تا به صورت قاب در بیاید.

موزیک

و بعد دیوارها را از جاییکه نوار ها انداخته شده می کشیدند [صفحه سنگی را بین دو چراغدان می گذاشتند] در مرحله آخر دیوارها را با گچ کثی یا کاشی کاری و یا سنگ چسپانی تزئین نهایی میکردند.

همانطور که در اینجا می بینید نوار اندازی در اطراف چراغدانها کاملاً مشخصه [است]

موزیک

این نوار اندازیهها کمک میکنه این چراغدانها را بهتر بررسی کنیم.

موزیک

از روی همین نوار اندازیهها میتونیم بفهمیم که کار این کاخ نیمه به حال خودش رها شده [است].

موزیک

در برخی از چراغدانها حتی همین نوار اندازیهها هنوز هم به طور کامل انجام نه شده و وختی هنوز نواراندازی دور چراغدانها کامل نیست چي جوری این کاخ میتونسته دیوار داشته باشه؟

د پانو شمیره: له ۶ تر ۹

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
: دلپکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خبر و لولئ

موزیک

عدم داشتن دیوار را حتی میتونیم از روی آثار قلم حجارها که هنوز نو و دست نخورده است و حتی برآمده گیهایکه از اونها برای حمل این سنگها استفاده می شده هم بفهمیم.

موزیک

با اینکه کار شناسان به راحتی میتوانستند تشخیص بدهند این محوطه نمیتونسته دیوار داشته باشه اما با کمال تعجب درینجا هم دیوار های خشتی دور تا دور این کاخ کشیده شده تا بیننده احساس کنه این کاخ دارای دیوار بوده.

موزیک

در حقیقت این محوطه تنها به مرحله [قرنیز گذاری] رسیده بوده که کار در همین مرحله به حال خود رها شده

موزیک

اما عدم اتمام کار ساخت این محوطه را با نگاهی بداخل کاخ هم میتونیم بفهمیم.

با بررسی داخل محوطه با مسائل جالبی بر میخوریم. از جمله قطعات خام سنگها که درین محوطه به حال خودشون رها شده اند. واقعاً یک تکه سنگ خام و سطح کاخی با صد ستون چی معنی ای میتونه داشته باشه؟

موزیک

همچنین درین محوطه روی برخی پایه ستونها قلمه ستونهای می بینیم که اصلاً با هم ارتباط ندارند. با توجه به این که هیچ یک از پایه ستونها شال ستون هم نداره.

این درحالییه [است] که نه تنها روی پایه ستونها یک شال ستون هم نه می تونیم ببینیم بلکه هیچ ستونی هم که مربوط به یکی ازین پایه ستونها باشه نه می تونیم پیدا کنیم.

حتی یا ستون سراپا نظیر اونچه در دروازه ملل دیدیم هم در داخل این محوطه دیده نمیشه. هیچ صد ستونی هم درین محوطه وجود نداره. این، یعنی کار هنوز به مرحله گذاشتن شال ستون و ستون نه رسیده و در مرحله پایه ستون متوقف شده

موزیک

البته یک نگاهی هم به پایه ستون بیاندازیم می بینیم کار خود اونها هم هنوز بطور کامل تموم نه شده. به این پایه ستون نگاه کن. اگر خوب توجه کنید می بینید که هنوز تراش انتهایی پایه ستونها کامل نیست.

موزیک

با مقایسه این پایه ستونها مشاهده خواهید کرد که در برخی جاها کار تراش آنها بطور کامل انجام شده و در بعضی جاهای دیگه این کار به اتمام نرسیده.

د پانو شمیره: له ۷ تر ۹

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
: دلپکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خبر و لولئ

موزیک

دلیل نا تموم موندن کار تراش پایه ستونها را میتونیم از کف اونها بفهمیم. محوطه هاییکه پایه ستونها بر روی آن قرار گرفته اند هنوز بطور کامل تسطیح و صاف نه شده اند.

موزیک

باید توجه کرد که تمام بناهاییکه در منطقه ما قبل از هخامنشیان وجود داره مهندسی ساز [اند]. بطور مثال اگر این ستون قبل از هخامنشیان تراشیده میشد تمام شیارهای او یک اندازه می بود ، اما در تخت جمشید که بنای معمار ساز است هیچ جا اینطور نیست. بدین ترتیب که معمار از یکطرف شروع به شیار اندازی میکرد و اصلا هم برایش مهم نه بوده که این شیار ها مساوی در بیایند چنانکه اختلاف زیادی بین اندازه این شیار ها دیده میشه.

آپادانا

بعزاز صد ستون به سراغ محوطه آپادانا میریم. برای اینکه کاخهای تخت جمشید با هم همسطح باشند این کاخ را بر روی یک سکو ساختند.

ناصرپو ریپرار: وختی شمالزین سکوبالا میابین و وارد کاخ میشین خلاف صد ستون می ببینید که در اطراف این کاخ هیچ نوع قرنیزی نیست.

یعنی قرنیز! هیچ نوع سنگ درگاهی نیست، هیچ نوع چراغدانی نیست. هیچ نوع سنگ پنجره یی نیست. تمامش فضای باز و مسطحه [است] و حتی پی چینی یاشفته ریزی برای دیوارگذاری این کاخ انجام نه شده. اونجاییکه باید دیوار باشه خاک بیکره [است]. اما این بنا که ارتفاع ستونهایش قراراست تا بیش از ۲۰ متر بالا بره و پهنای دیوارشه ۶ متریا نزدیک به ۶ متر تعیین کرده اند و هر طرف ، دیوار بسیار طویل است ۶۰ متر در ۶۰ متر [۳۶۰۰۰ متر] است، شما از قدیمترین نقاشی ها وتوصیفات که ازین تالار دیدید گفته اند که کف این تالار را گویی جارو کردند. یعنی واقعا به اندازه زنبه [زنبیل] آوار اینجا نیست. در حالیکه اگر این دیوارهای ۶۰ متردر ۶۰ متر در ۲۰ متر خراب می شد اینجا باید کوهی از آوار درین تالار شما می دیدید. هیچش نیست. زمین صاف صافه

نطاق ۱

بامقایسه بین کاخ صدستون و آپادانا این موضوع بهتر معلوم میشه.

در کاخ صد ستون به علت وجود قرنیز اطراف و درگاه ها باگذشت زمان مقدار خاک جمع شده بود ؛ این خاکها روی پایه ستونها را پوشانده و باعث سالم ماندن پایه ستونها در برابر شرایط جوی شده اما در کاخ آپادانا حتی همین مقدار آوار هم بخاطر عدم وجود قرنیز و سنگهای درگاه وجود نداره.

د پانو شمیره: له ۸ تر ۹

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
: دلپکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خبر و لولئ

عدم داشتن دیوار در اطراف آپادانا را حتی میتوانیم از روی پایه ستونهاییکه درون این محوطه است هم بفهمیم. تمام ستونهای داخل آپادانا در اثر مرور زمان و بخاطر شرایط آب و هوایی [جوي] گرما ، سرما باران و غیره بطور یکدست متلاشی شده و از بین رفته اند. اگر محوطه دارای آوار بود این خاک ها روی این پایه ستونها را می پوشاند و باعث سالم موندن پایه ستونها در برابر شرایط جوي میشود.

موزیک

اما اگر خوب دقت کنیم در داخل محوطه ۳ پایه ستون سالم هم وجود دارد ، اما جنس این سه پایه ستون از سیمان است و جدیداً ترمیم شده اند.

موزیک

اگر به این پایه ستونهای متلاشی شده هم نگاه کنیم خواهیم فهمید که کار تراش اونها هم هنوز به اتمام نه رسیده بوده.

به توجه به اینکه قرار بوده این تالار تشریفاتی ترین تالار تخت جمشید بوده باشد ، اما پایه ستونهای داخلی اون هیچگونه تزئیناتی ندارد. این در حالی است [است] که تمام پایه ستونهاییکه در محوطه های دیگر وجود دارند دارای تزئینات و حجاریهای متفاوتی هستند.

باقی دارد

یادداشت:

برای دیدن این فلم مستند تاریخی به بخش آ، گ، او، تی وی صفحه تحلیل ها تحت عنوان Documentary film

د پانو شمیره: له ۹ تر ۹

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
: دلېکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولئ